

BILLEDKUNSTENS DAG

ONSDAG 12. MARTS 2025

BILLEDKUNSTENS DAG
I NORDEN

www.danmarksbilledkunstlaerere.dk
www.kbub.dk

#BILLEDKUNSTENS DAG

INSPIRATIONSKATALOG

ONSDAG DEN 12. MARTS 2025

INDHOLD

Forord	3
Artist Trading Cards	4
Mal, riv og flet	6
Råsyltede robotter	8
Skyggebyen	10
Ljós, skuggi og litir / Lys, skygge og farver	12
Fabelagtige fabeldyr	14
Den mangfoldige by	16
Sint Blomst / Vred blomst	18
Kunsten flyver som sommerfugle	20
Tegn med pinde	22
Enorme blomster	24
Fjaðrir / Fjer	26
Bultanda hjärtan / Bankende hjerter	29

REDAKTION

Karen Marie Demuth • info@bornkunstogbilleder.dk
Tine Engel Mogensen • tine@bornkunstogbilleder.dk
Susanne Skou Kristensen • susanneskouk@gmail.com

BILLEDKUNSTENS DAG I NORDEN

ONSDAG D. 12. MARTS 2025

I 2025 er det 11. gang, Billedkunstens Dag bliver fejret i Danmark. Siden 2015 har Billedkunstens Dag hvert år onsdag i uge 11 sat fokus på børn, unge og billedkunst, vist mangfoldigheden i billedkunstundervisning og givet indsigt i børns og unges visuelle udtryk og potentialer. Alle, der underviser i eller beskæftiger sig med billedkunst for børn og unge, inviteres til at fejre Billedkunstens Dag – og år for år kommer der flere til.

Nu er festen blevet endnu større, idet flere nordiske lande er med til at fejre en fælles Billedkunstens Dag i Norden – foreløbig Færøerne, Grønland, Island, Norge og Sverige. Det er en treårig bevilling fra A.P. Møller Fonden, der har muliggjort denne 'udvidelse'.

Vi glæder os til at se Billedkunstens Dag brede sig over hele Norden. Forhåbentlig kan det med tiden blive en ægte fællesnordisk begivenhed, der både skaber nordisk samhørighed og synlighed for billedkunstområdet. Det nye samarbejde afspejles i årets inspirationskatalog, idet der er idéer fra flere nordiske lande. Ud over god inspiration kan idéerne forhåbentlig skabe nysgerrighed efter at få mere at vide om billedkunstundervisningen i de andre lande.

MANGFOLDIGHED

Der er mulighed for at arbejde med alle genrer, udtryksformer, teknikker og materialer inden for den visuelle kunsts område på Billedkunstens Dag: animation, arkitektur, collage, fotografi, grafik, maleri, land art, ler, skulptur, streetart, tegning, tryk osv. Denne mangfoldighed afspejles i inspirationskataloget, som spænder vidt. Idéerne er afprøvet med børn eller unge og er tænkt som inspiration, man selv kan bygge videre på. Man kan skalere op og ned i forhold til elevgruppens alder og størrelse og tilpasse idéerne til ens egen arbejdsmåde, fysiske rammer – eller geografiske forhold.

SAMARBEJDE

Billedkunstens Dag er en oplagt mulighed for at indgå nye samarbejder mellem f.eks. skoler, billedskoler, talentskoler, museer, biblioteker, kunstnere og andre kultur- og uddannelsesinstitutioner og aktører, der arbejder med billedkunst – eller måske med noget helt andet. Mange steder har man allerede taget afsæt i Billedkunstens Dag til at udvikle praksisprojekter på tværs af institutioner, aldre, fagligheder, genrer og udtryksformer. Det giver mulighed for, at aktørerne kan mødes i et fælles rum, hvor ny inspiration og nye metoder kan opstå.

SYNLIGHED, INSPIRATION OG DELTAGELSE

Billedkunstens Dag skal være en tydelig markering og fejring af billedkunst for børn og unge. Det er en dag, der skal skabe synlighed om billedkunstområdet og vise, hvad billedkunsten kan. Gerne i det offentlige rum, så mange mennesker kan få sig nogle overraskende billedkunstopplevelser. Men også gerne i pressen, på hjemmesider og sociale medier.

SÅ DEL, DEL, DEL! jeres idéer, oplevelser og erfaringer fra Billedkunstens Dag på Instagram #billedkunstensdag eller i Facebook-gruppen "Billedkunstens Dag" – og del også meget gerne direkte med os. Jo mere vi ved, desto bedre kan vi nemlig formidle Billedkunstens Dag og skabe en masse synlighed om billedkunst for børn og unge.

Venlig hilsen og rigtig god fornøjelse

Danmarks Billedkunstlærere og Kompetencecenter for børn, unge og billedkunst

Artist Trading Cards

IDÉ OCH FOTO: Kristina Rilbe, bildlärare, Tyresö skola

BAGGRUND

Det här är en sorts konstnärliga samlarkort som människor byter med varandra världen över. De har storleken av ett hockeykort eller måtten 2,5 x 3,5 inches eller ca 6,4 x 8,9 cm. De kan vara gjorda i återbruksmaterial, i textila material eller i precis den mixen du kan hitta på! Det kan vara ett unikt konstverk eller en serie av bilder på samma tema eller lika motiv. Det kan vara en stor bild nedklippt till mindre bilder. Det kan vara att man bestämmer en teknik, ett material, ett motiv, en konststil eller ett ord. Möjligheterna är enorma!

OPGAVEN

Gör din egen variant av ATC.

Pedagogen visar några ATC, förklarar vad det är och diskuterar hur de kan se ut. Det är ett litet genomarbetat konstverk. Gruppen kanske diskuterar fram ett gemensamt tema. Jag har haft ATC som vikarieuppgift, när vi provat nya tekniker och som utfyllnadsuppgift när man varit klar. Jag har också bytt ATC-kort med en Canadensisk bildlärare som jag träffat i en bildlärargrupp på Facebook. Våra elever bytte drakögon med varandra.

FORBEREDELSE

Leta upp några bilder eller gör några exempel på ATC:s för att kunna visa.

Klipp ned papper eller tunnare kartong i ATC storlek.

Skriv ut baksidestexter som eleverna kan klistra på och fylla i. Ta fram bildmaterial du vill använda.

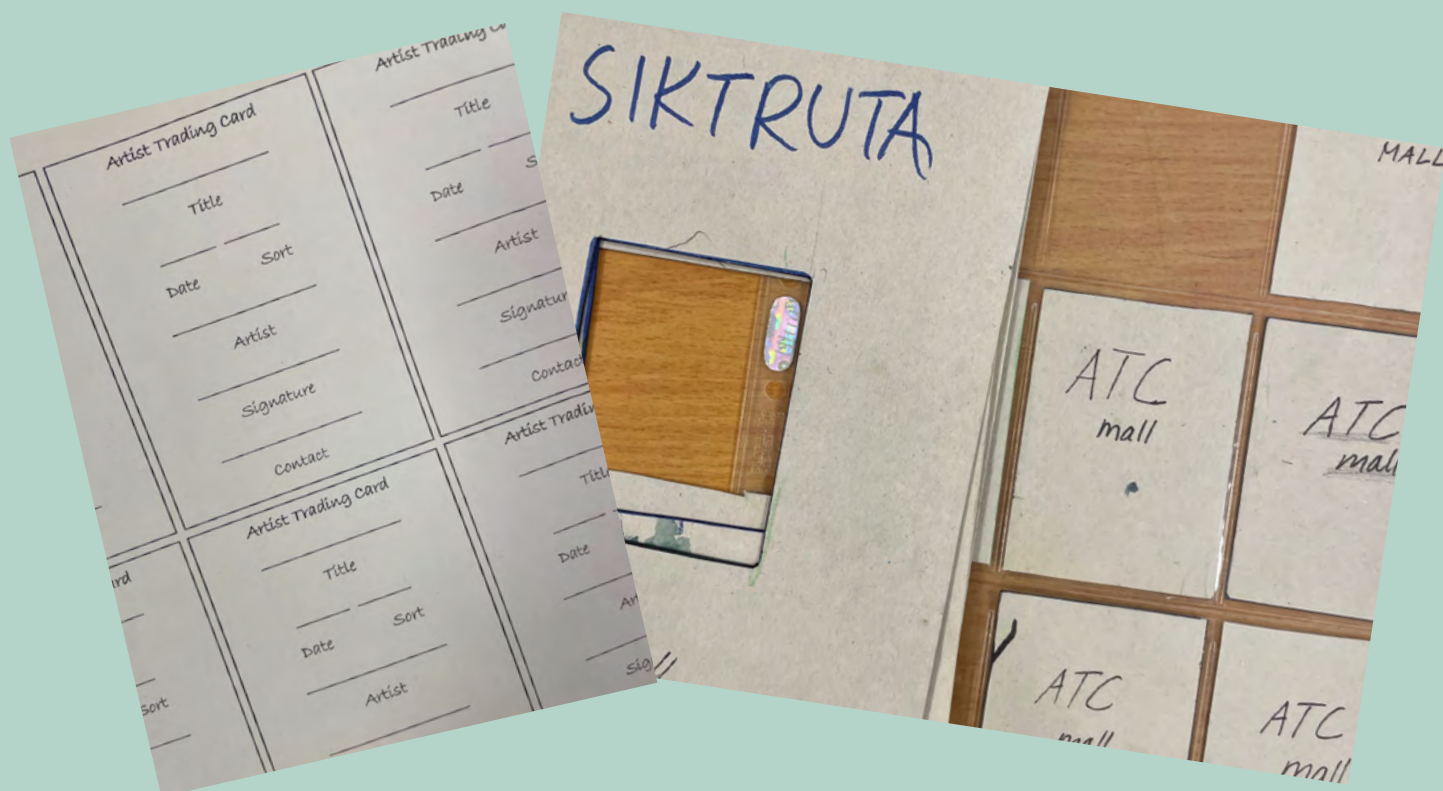
MATERIALER OG REDSKABER

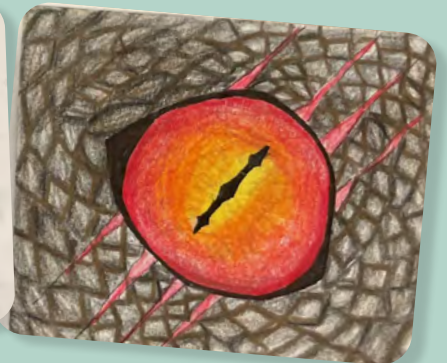
- Färgpennor
- Kritor
- Tidningar
- Limstift
- Sax

EFTERBEARBETNING

Klistra på en baksidestext och låt konstnären signera det de vill.

Samla ihop och byt ATC-korten med en annan grupp – eller gör en vägg/pärm där elever kan byta genom att "ge ett kort – ta ett kort". När mina elever fick brevet med alla korten fick de som var intresserade av korten dela upp dem mellan sig. De var nyfikna på de Canadensiska elevernas kontaktuppgifter.

Mal, riv og flet

■ ■ IDÉ: Mette Mailung Strong, billedkunstner.
■ ■ BILLEDER: Workshop på Børn, Kunst og Billeders landskonference 2022

BAGGRUND

Mange samtidskunstnere eksperimenterer med pap og papir i deres værker. En af dem er Mette Mailund Strong, der i en lang årrække har været fascineret af og arbejdet med pap og papir, strimler, rive- og væveteknikker, gråtoner og enkle farvespil.

Papirfremstilling er et ældgammelt håndværk, som kan give store sanselige oplevelser. I det moderne "papirløse" samfund har papir for de fleste en beskeden rolle, men papir er meget mere end printerpapir. Mette Mailund Strong er inspireret af papirets kulturhistoriske værdi, af dets struktur, fibre og farver, og hun har i sine værker udviklet og forfinet sine metoder til et personligt og poetisk udtryk med gennemgående temaer som rytme, puls og pause.

OPGAVEN

Hver deltager bearbejder 2 stykker formalet gulvpap med flydende tusch. Mal med 'tilfældige' løse og intuitive strøg. Det ene stykke males på en side, det andet males på begge sider. Det skal gå hurtigt, for der er ingen fortrydelse, når tuschen flyder.

Når pappet er tørret, rives eller skæres det i strimler i forskellig bredde. Der laves en god bunke, så der er meget materiale at vælge imellem til vævningen.

Afprøv forskellige væveteknikker, leg med materialerne og slip pænheden – gå med det skæve.

Nuancer i sort tusch, gråt og hvidmalet pap gør, at vævningen bliver både raffineret og uforudsigelig i sin farveholdning. Der kan naturligvis også vælges andre farvekombinationer. Byt evt. strimler med hinanden.

Når billedet er flettet og evt. lukket på bagsiden, kan der fremhæves særlige steder med tusch og metaltråd, og knapper, broderi m.m. kan sys på værkerne.

INSPIRATION

Mette Mailund Strong, www.mettestrong.dk

*Mette Mailund Strong: Square Dance, 2019
(vist med kunstnerens tilladelse)*

MATERIALER OG REDSKABER

- Gulvpap, 1x1 m præpareret med mat akrylmaling (vægmalning) 1 stk. malet på en side, 1 stk. malet på begge sider pr. person
- Malerpinde / linealer
- Flydende tusch
- Pensler
- Tuscher
- Evt. syl og stoppenål, tråd, knapper, metalsnor

RÅSYLTEDE ROBOTTER

IDÉ OG BILLEDER: Lykke Østrup Andersen, Holbergskolen, Kbh.

BAGGRUND

Ordet robot stammer fra et skuespil fra 1921 af den tjekkiske forfatter Karel Čapek (1890-1938). Skuespillet omhandlede robotter som "kunstige mennesker", som kunne tænke selv, men manglede sjæl.

Ordet robot kommer af det tjekkiske ord "robota", som betyder pligtarbejde. I forløbet her er det relevant at tale med eleverne om, hvad de kender til robotter, inden de går i gang. Det kunne fx være følgende spørgsmål: Hvilke kendetegn forbinder de med robotter? Hvad kan robotter? Hvilke robotter hjælper os i vores hverdag? Ligner alle robotter mennesker? Hvad er en sej robot? Kan robotter være onde?

Råsyltede robotter udspringer af ideen om at konservere og bevare robotterne, så de helt lavpraktisk kan stå udenfor i al slags vejr. En tolkning kunne også være, at vi kan kontrollere robotterne eller ligefrem råsylte dem, så de aldrig kan komme ud igen.

Der kan også hentes inspiration fra hjemmelavede snowglobes og flaskeskibe, som sømænd lavede for at få tiden til at gå, når de var ude på de syv verdenshave.

OPGAVEN

Man skal være ude i god tid for at få samlet alverdens dimser og dutter ind, før man igangsætter opgaven.

Syltetøjsglassene kan evt. samles ind blandt eleverne, men her er udfordringen, at de vil komme i forskellige størrelser, og at nogle ikke har nogen med. Så hvis man vil være sikker, skal man få styr på glassene i rigtig god tid.

Hav alle materialer og limpistoler klar, og læg et underlag på bordene.

Der lægges et låg til hvert barn og en robotmåler til deling mellem to-tre børn.

Hæng inspirationsbilleder af robotter på væggene, og lav en præsentation på PowerPoint, hvor børnene får en intro til robotter, en fremgangsmåde og inspirationsbilleder.

Materialestationer

Lav materialestationer, f.eks. en med materiale til kroppen og to andre store stationer med alt muligt forskelligt.

Hvis man bor i Jylland eller på Fyn, kan en del materiale hentes i ReMida. Her kommer firmaer med restprodukter, som skoler og institutioner kan hente gratis.

Robotmåler

Robotmåleren bruges til at tjekke, om robotterne passer til glassets størrelse. Den er lavet af karton og formes ved at rulle karton sammen, så det runde rør kan gå ned i glasset. Sæt en streg på kartonet, så du ved, hvor meget du skal bruge. Tape den sammen med malertape.

Når robotten er lavet, tjekkes størrelsen med robotmåleren, og den limes grundigt fast med limpistol i glassets låg.

Idé til opsætning udenfor

Opsætning kan gøres på mange måder, f.eks. kan de råsyltede robotter limes på lange forskallingsbrædder med siliconelim og sættes op udenfor.

REDSKABER

- Limpistoler
- Knibtænger
- Sakse
- Syle
- Hammer
- Skæreunderlag
- Hobbyknive
- Forlængerledninger
- Robotmåler

En Robotmåler

MATERIALER

- Inspirationsbilleder af robotter (se f.eks. Pinterest)
- Færdigskårede træklodser, både runde og firkantede (f.eks. til krop)
- Runde træskiver
- Pap – færdigskåret i firkanter og rektangler (primært til krop)
- Alskens dimser – f.eks. perler, tasteturknapper, indmadden fra pc-tastatur, farvede og ufarvede tændstikker, små mosaiksten, møtrikker, små tandhjul (kan købes på Amazon eller laserprintes), piberensere, øjne.
- Limstifter
- Limstænger
- Ståltråd
- Strips
- Syltetøjsglas med låg, 11,5 i højden og 9,5 i diameter
- Gråt A3 kardus til underlag

Skyggebyen

IDÉ: Skaperskolen i Oslo

BILLEDER: Fra afprøvning med studerende på UCN ved Susanne Skou Kristensen

BAGGRUND

Lyset og skyggen er magiske følgesvende. Skyggen giver grin og undren, når fantasien foldes ud gennem afprøvninger. Lysets leg med skyggen undersøges gennem forskellige materialer. Forløbet kan udføres på et par timer, men kan også strækkes over længere tid. Gennem undersøgelse af hvilken skygge materialet kaster og gennem forskellige benspænd åbnes en forståelse for lysets indflydelse på skyggen. Opgaverne tager højde for, at eleverne arbejder ud fra tilfældighedsprincippet og skal tage kvalificerede valg i forhold til deres intention med byggeriet.

FORBEREDELSE

Lav kasser med materialerne, forbered materialekort og bygningselementkort (lægges med bagsiden op), og stil redskaber frem.

OPGAVEN

Eleverne skal arbejde sammen to og to. De begynder med at bruge lommelygten og lave håndskygger for hinanden. Hvor mange kan de lave? (5 min.)

- Undersøg et materiale: Eleverne skal vælge en 2D-figur, de vil lave, trække et materialekort og lave figuren – der skal være mest af det trukne materiale. Figuren må ikke være større end en håndflade. Figuren sættes på en pind, og dens skygge testes med lommelygten. Hvilke ord kan bruges til at beskrive skyggen? (20 min.)
- Eleverne skal bruge deres viden fra undersøgelsen og lave en bygning. Krav: Bygningen skal laves i 2D. Den skal være stabil og kunne stå af sig selv. Den skal passe på den uddelte plade (30 min.).
- Hvert elevpar skal trække to bygningskort og blive enige om, hvilket de vil bruge. Der tegnes skitse af bygningen. Undervejs trækkes et bygningselementkort. Bygningens skygge studeres, og der rettes evt. til.
- Der laves en by af bygningerne, og der leges med lyset og skyggen, f.eks. kan figurene gå gennem byen.

MATERIALER

Små lommelygter eller mobiltelefoner – 1 pr. 2 elever

Kasser med materialer:

Til opgave 1 – Materialeundersøgelse:

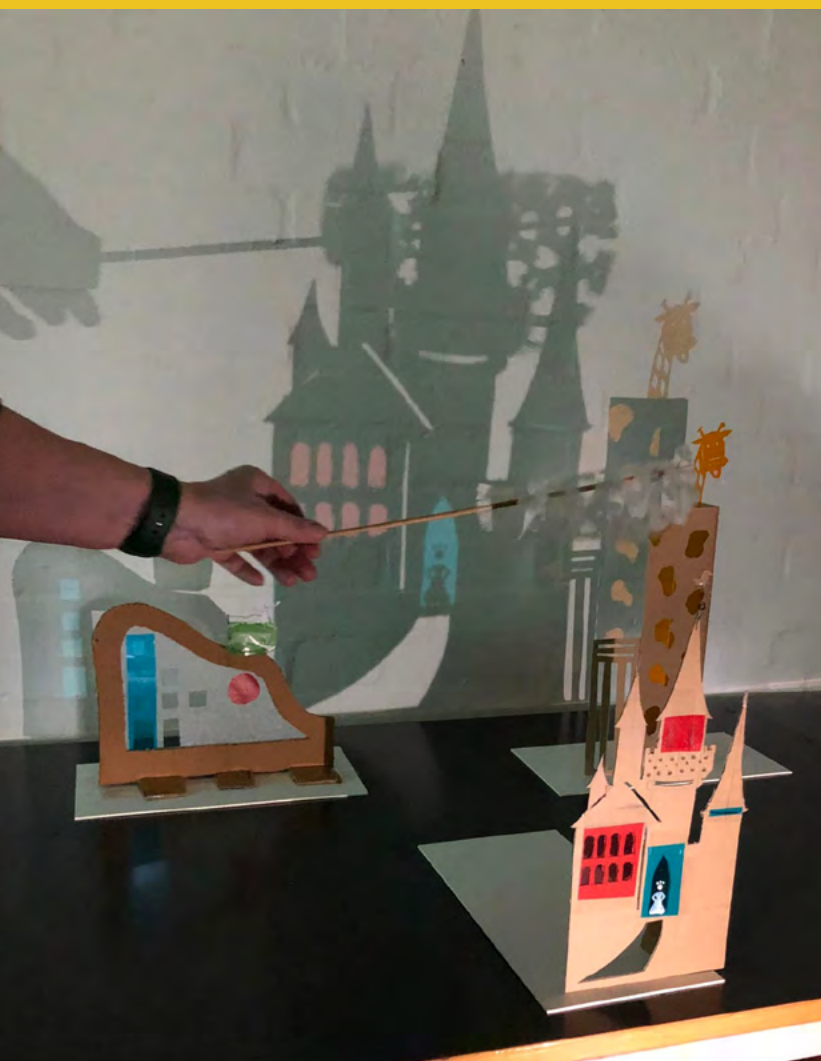
- Materialekort (f.eks. pap, silkepapir, ståltråd, pergamyn, kinapapir, plastfilm osv.)
- Pinde i spisepindestørrelse
- Malertape

Til opgave 2 – Bygningskonstruktion:

- Kort med bygningstyper (f.eks. højhus, slot, kirke, musebo, hytte, biograf, girafhus, cirkusbygning osv.)
- Kort med bygningselementer (f.eks. altan, udsmykning, hegn, dør, tårn, tag, karnap, vindue, skorsten, tagsten, have – men også begreber som runding, tyngde, lethed, sanselighed osv.)
- Plader i enten A5 eller foldet A4 på langs, som bygningerne skal stå på.

REDSKABER

- Sakse
- Knive
- Limpistoler
- Limstifter
- Blyanter
- Linealer
- Skæreplader

Ljós, skuggi og litir

Lys, skygge og farver

– en sanselig opdagelsesrejse

IDÉ OG BILLEDER: Ásdís Elva Pétursdóttir, Norðlingaskóli, Reykjavík

BAGGRUND

At lege med lys og skygge er en sjov og lærerig måde at udforske verden på. Når vi flytter på en genstand, ændrer skyggen sig også. Ved at tilføje farver til vores eksperiment kan vi lære om varme og kolde farver samt farvernes modsætninger.

OPGAVEN

At skabe farverige skygebilleder

Børnene skal:

1. **Vælg et legetøj:** Hvert barn vælger et lille stykke legetøj, som de godt kan lide.
2. **Følg skyggen:** Legetøjet fastgøres til et stykke papir med en hæftemasse. Ved at flytte papiret under en lyskilde kan børnene se, hvordan skyggen bevæger sig og ændrer form.
3. **Tegn skyggen:** Børnene vælger forskellige farver (f.eks. to varme og to kolde) og tegner skyggen i hver farve.
4. **Udforske farvernes modsætninger:** Børnene undersøger, hvilken effekt det har, når de maler omkring skyggen med en komplementærfarve.

MATERIALER

- Lampe med klar pære
- Hæftemasse
- Lille stykke legetøj
- Farveblyanter
- Maling
- Palet
- Pensler
- Vandbeholder
- Farvehjulet
- Papir (f.eks. 21x21 cm)

FABELAGTIGE FABELDYR

IDÉ OG FOTOS: Skive Bibliotek i samarbejde med projektleder Anja Høegh, Museum Salling, Billedskolen

BAGGRUND

Fabeldyr er magiske skabninger fra myter og fantasi, som kombinerer karakteristika fra virkelige dyr med fantastiske elementer.

Emnet har tråde ind i vores kunst, kulturhistorie, natur, forskning og samtid. Der er mange vinkler, man kan undersøge, bl.a. eksempler fra folkløse og kryptozoologi (læren om skjulte dyr, herunder fabeldyr og ukendte væsener). Der er også en del kunstnere, der har brugt fabeldyret som element i deres kunstneriske udtryk, helt tilbage til renæssancekunstnere som Hieronymus Bosch og Melchior Lorck i 14-1500-tallet. Også danske CoBrA-kunstnere som Robert Jakobsen, Asger Jorn, Henry Heerup og Carl Henning Pedersen brugte fabeldyr i deres kunst. Blandt nulevende kunstnere, der er inspirerede af fabeldyr, kan nævnes Karin Olesen, Pontus Kjerfve og Patricia Piccinini.

OPGAVEN

Historier og myter om fabeldyr fortælles eller læses op for klassen. Vi fokuserer på bl.a. Kyklopen Polyfem, Minotauros, Medusa og Pegasus.

Et stykke A4-papir inddeles i tre dele (hoved, krop og hale). Der laves små tværgående streger mellem delene. Eleverne skal nu tegne de forskellige dele til de nye fabeldyr og navngive delen med en stavelse, som skrives på linjen nederst på siden.

For at fabeldyrene kan få et ens udtryk, er det vigtigt at begynde ved de tværgående små streger, når delen skal tegnes.

Når delene er færdige, samles hovederne i en stak for sig og klippes sammen foroven. Det samme gøres med kroppene og halerne. Derefter klippes de tre stakke fast på et stykke karton, som eventuelt lamineres for at øge holdbarheden. Der er nu fremstillet et kæmpe udvalg af nye "fabeldyr" med nye navne som f.eks. en Busmusol og en Hanøvsol.

FABELDYRSKORT

Lad eleverne lave kort med beskrivelse af de enkelte fabeldyrs evner: f.eks. styrke, størrelse, fart, hjerne, magiske evner. Foroven indsættes en tegning af det fabeldyr, man vil undersøge. Hvis man ønsker at bruge kortene til at spille med – à la bilkort – kan man kopiere siderne ned med fire fabeldyr på en A4-side, laminere dem og klippe dem ud.

MATERIALER

- Papir
- Blyant
- Farver

Flere idéer fra Museum Sallings Kunst- og Kulturlaboratorium findes i arbejdsbogen: *Fabelagtige Fabeldyr*, udviklet af partnere i projektet med støtte fra Kulturaftale Midt og Vest.

For mere info kontakt Anja Høegh: anjg@museumsalling.dk

IDÉ OG BILLEDER: Marie Hardgrib, Billedkunst- og Designlærerforeningen på STX, HF, HTX, HHX

BAGGRUND

Hvad vil det sige at "have hjemme" – og have hjemme i en storby, hvor forskellige mennesker ofte bor tæt, og hvor der ikke altid er plads til vild natur og dyreliv?

I dag lever mange mennesker i lejligheder side om side uden egentlig at mødes og konfronteres med hinanden. Ifølge sociologen Richard Sennett skal vi arbejde for at gøre byer mere mangfoldige og turde slippe det spontane og ukontrollerede ind, som opstår, når mennesker konfronteres med hinandens forskelligheder. At forskellige mennesker færdes i samme byrum åbner for, at man både kan blive udfordret, anerkendt og få lov til at se andre måder at leve og forstå verden på.

Opgaven sætter fokus på, hvordan man med kreativitet og genbrugsmaterialer kan skabe og synliggøre mangfoldige boformer og aktivere en større social og grøn bevidsthed hos eleverne.

OPGAVEN

Inden forløbet forberedes følgende: Find et sted, hvor elevernes værker kan hænges op. Det kan være skolens egne bygninger eller et byrum i nærområdet, hvor eleverne savner mangfoldighed.

Opgaven er inddelt i tre dele opbygget efter TAP-modellen (Teori – Analyse – Praxis):

1. Kort introduktion til Richard Sennett og Den Mangfoldige By (T). Man kan med fordel indlede øvelsen med at tale med eleverne om, hvad det vil sige at "have hjemme" – og bede dem forestille sig storbyen, hvor mennesker bor ovenpå, under og ved siden af hinanden. Og herefter hvordan man gennem farver, former og mønstre kan styrke og fremhæve forskelligheden.
2. Undersøgelse eksemplificeres med analyse (A) af værker af kunstneren Thomas Dambo, hvis farverige fuglehus-installationer har været opsat i Danmark, Tyskland og Libanon. Undersøgelse kan udvides med eksempler på anden street art eller mangfoldige byrum som fx Superkilen med fokus på pladsens forskellige funktioner og dets brugere.
3. Praktisk arbejde (P). Eleverne inddelles i mindre grupper og skal nu i fællesskab diskutere og idéudvikle, hvordan deres fuglehus skal se ud. Med afsæt i diskussionen skal fuglehuset skitseres, der skal laves farveprøver, samtidig med at nogle i gruppen skal optegne træet, save det til, bore siderne sammen og male. Grupperne skal selv planlægge, udføre og fotografere deres proces og resultat. Ved evalueringen kan der tales om, hvordan fuglehusene appellerer til dyr og mennesker, og hvordan fuglehusene er med til at skabe en mangfoldighed?

MATERIALER OG REDSKABER

- Genbrugstræ
- Opladet boremaskine
- Maling, pensler
- Skruer, blyant, lineal

BAGGRUNDSLITTERATUR M.V.

Blik på Byen – Introduktion til bysociologi

Columbus forlag

I bogen kan man læse om Richard Sennetts udlægning af "Den mangfoldige by" og mere generelt om, hvordan man kan undersøge byen.

TAP – Teori til analyse og praksis i billedkunst

PRAXIS forlag

I bogen kan man læse om "TAP-modellen"

Link til kunstneren Thomas Dambo, der introducerer til opmåling og udførsel af fuglehusene:
https://www.youtube.com/watch?v=hKhPb_J-sKc

Sint Blomst!

Vred Blomst!

IDÉ OG BILLEDER: Kunst i Skolen

BAKGRUNN

Norske museer og kunstinstitusjoner har i det siste satt fokus på kvinnelige kunstnere, både fra historien og vår egen tid. En av disse er Else Hagen, som ville fylt 110 år i 2024. Else Hagen (1914-2010) var en banebrytende maler, grafiker og illustratør, som ble særlig kjent etter andre verdenskrig for sine store offentlige kunstverk. Et eksempel er det store mosaikkarbeidet "Samfunn" i Stortingets trappehall. Hennes kunst utfordret vanlige ideer om familieliv og kjønnsroller. Hun var opptatt av hvordan et maleri er bygget opp av form, farge, komposisjon og linjer, og hvordan disse elementene kunne kombineres for å formidle følelser og motiver om nære relasjoner. "Sint blomst" er et grafisk trykk fra 1990. Else Hagen lagde grafikk hele sitt liv. Her kombinerer hun det viktigste motivet "mennesket", med sitt engasjement for miljøet.

Les mer om Else Hagen og se flere oppgaver her:

<https://kisdigital.no/else-hagen-laeringsressurs/>

OPPGAVEN

Samtale

- Hva ser du her? Tøm bildet for innhold. Forsøk å beskrive det du ser. Farger, former, hva er avbildet osv.
- Hva tror du kunstneren har ønsket å fortelle oss med dette bildet? / Hvilke tanker og assosiasjoner får du av dette bildet?
- Hvorfor er blomsten sint? Har blomster følelser?
- Hvorfor har hun laget kronbladene av hendene?
- Hvem har ansvar for å passe på jordkloden?

Lag et bilde

- Her kan hele gruppen gå sammen og lage et stort bilde.

Gjør klar et stort ark eller kartong til "lerret" på forhånd. Klipp ut noen store sirkler som kan bli midten av blomsten. Velg ut farget papir eller kartong i farger som passer sammen. Bruk Else Hagens bilder som inspirasjon. I eksempelet har vi valgt tre ulike grønnfarger og tre varme farger, og i tillegg silkepapir.

Alle får et farget ark, tegner rundt sin egen hånd og klipper ut hånden. Det er ikke viktig at det blir en korrekt hånd, så de minste trenger ikke klippe "pent" rundt hånden: Bruk heller en tykk fargestift når du tegner rundt hånden, så blir det lettere. De eldste kan også prøve å klippe ut hender i silkepapir, det er vanskelig! Og de yngste kan rive strimler av silkepapiret. Alle tegner også en sirkel eller halvsirkel og klipper ut denne. Størrelsene kan gjerne variere.

Nå kan alle samarbeide om å bygge et bilde. Lek med formene før dere limer dem fast, og se hva som skjer. Når er blomsten sint? Når er den blid? Når er det balanse, harmoni, bevegelse osv.

Til slutt limes bitene på plass med limstift.

Else Hagen: Sint blomst, ca. 1990. Serigrafi med gullpreg på papir, 41,7 x 35 cm. Foto: Nasjonalmuseet / Andreas Harvik. Opphavsrett til alle verk av Else Hagen © Else Hagen / BONO 2024

Eksempel på "sint blomst"
laget av papir og silkepapir.
Foto: Kunst i Skolen

HER JOBBER VI MED

Farger: Ved å plukke ut noen farger som passer sammen og la elevene klippe ut noen former av hver farge vil dere få den samme fargen til å gå igjen flere steder i bildet, og ved å bruke silkepapir vil dere få et spill av ulike nyanser av de samme fargene. Dette er virkemidler som Else Hagen ofte bruker i bildene sine.

Former: Else Hagen bruker gjerne den samme formen i ulike størrelser når hun bygger opp bildene sine. I dette bildet bruker vi sirkelen og halvsirkelen, stor og liten.

Komposisjon: I Else Hagens bilder der sirkelen er det bærende komposisjonselementet, så er formatet ofte kvadratisk, eller som i "Sint blomst" tilnærmet kvadratisk. Lag formatet så det passer til bildet dere skal lage og bruk gjerne muligheten til å snakke med elevene om hva formatet gjør for komposisjonen av hele bildet.

REDSKAPER/MATERIALER

- Farget papir / kartong. Velg ut noen farger som passer sammen
- Silkepapir eller matpapir
- fargeblyanter
- Limstifter
- Sakser

Kunsten flyver som sommerfugle

IDÉ OG BILLEDER: Hanne Pedersen, animator, og Jane Susanne Andersen, billedskoleunderviser

Idéen introducerer animation som læringsmedie eller læringsvej og giver mulighed for, at børnene kan lave deres første animationsfilm med udgangspunkt i billedkunstens teknikker og historie. Alt efter hvor meget tid I har til at lave filmene, kan I vælge at lave:

2.A "Den hurtige", eller

2.B "Den mere tidskrævende".

I "Den hurtige" får eleverne en forståelse for, hvordan man laver animation, mens eleverne i "Den mere tidskrævende" også har mulighed for at fordybe sig i billedkunstens forskellige teknikker, og resultatet kan blive mere fantasifuldt og gennemarbejdet.

Dette projekt er udarbejdet til mellemtrinnet.

Vi anbefaler, at I bruger websitet "Grib begreber":

<https://www.animationoglaesning.dk>

Siden er både til elever og lærere, og her ligger den lille film: "Min første film" og andre tutorials, I kan få brug for, når I laver animation. Vi bruger app'en Stop Motion Studio.

Vi har bygget dette forløb op som forløbene i "Grib begreber" med følgende punkter:

1. Tegneopvarmning
2. Klippe- og tegneopgave
3. Animationsopgave

1. TEGNEOPVARMNING

Materialer: Blyant eller fineliner

- a. Tegn en fantasifuld sommerfugl med cirkler og ovaler.
- b. Find en plakat med mange forskellige sommerfugle på nettet. Hver elev vælger selv sin sommerfugl. Ser godt på den. Lægger mærke til kroppen og vingernes form og mønster, og laver en tegning af den.

2 KLIPPE- OG TEGNEOPGAVE: "DEN HURTIGE"

Materialer: Forskellige udprint af kunstværker, karton, blyant, saks og lærertyggegummi.

Baggrund: Print i A3 et billede af et landskabsmaleri fra SMK's online samling: open.smk.dk. Søg efter "landskaber", og husk at bruge funktionen "Til frit brug".

Print forskellige kunstværker eller brug gamle kunsthøjer. Lim et stykke karton på bagsiden af det billede, der skal bruges. På kartonsiden tegnes en sommerfuglekrop og fire sommerfuglevinger. Sommerfuglen skal ende med at blive omkring 8-12 cm. Delene skal tegnes hver for sig.

Klip dem ud og lav gerne detaljer med karton og rester fra de andre elevers sommerfugle. Sæt sommerfuglen sammen med lærertyggegummi.

2 KLIPPE- OG TEGNEOPGAVE: "DEN MERE TIDSKRÆVENDE"

Materialer: Et stort stykke maskinpap el.lign. til baggrund, print af landskabsmaleri, akrylmaling, pensler, paletter og bølter til vand.

Baggrund: I grupper på 3 børn skal der laves en parafrase over fx et af Georgia O'Keeffes eller David Hockneys malerier. Det skal være mindst A3, men må også gerne være større. Hvis I gerne vil lave en fælles film, vil en mulighed være at klippe et print af et maleri op i lige så mange firkanter, som der er børn, og hvert barn maler sin lille firkant større. Disse små billeder sættes sammen til et stort maleri. (Husk at nummerere både den lille firkant, I udleverer til børnene, og deres malerier med det samme nummer, så det nemt kan sættes sammen til sidst.)

Materialer: Akvarelpapir, karton, farvekridt, akrylmaling eller akvarel, pensler, blyanter, sakse og lærertyggegummi.

Tegn og mal en sommerfugl

Den skal tegnes, så vingerne og kroppen ikke rører ved hinanden. I kan arbejde med farvekridt, akrylmaling eller akvarel. I kan arbejde naturalistisk eller blive inspireret af forskellige kunstnere, så sommerfuglene får forskelligt kunstnerisk udtryk. Lad børnene trække eller vælge en kunstner.

Her er valgt en række kunstnere, der bl.a. arbejder med enkle former og mønstre: Claude Monet, Hilma af Klint, Paul Klee, Piet Mondrian, Georgia O'Keeffe, Gustav Klimt, Yayoi Kusama. I kan selvfølgelig også vælge andre kunstnere.

Når sommerfuglen er tør, skal der limes et stykke farvet karton på bagsiden, før den klippes ud og sættes sammen med lærertyggegummi.

FORSLAG TIL LANDSKABER

Georgia O'Keeffe: Lake George (1922); Lake George Reflection (1921-22)

David Hockney: Garrowby Hill (1998); Going up Garrowby Hill (2000)

"Grib begreber" er et website, der ligger frit tilgængeligt for alle: www.animationoglaesning.dk

Projektet tager afsæt i danskfagets fagbegreber, og projekttitlen "Same, same but different" refererer til, at der som udgangspunkt skal arbejdes med det samme faglige indhold, som lærerne har valgt i deres didaktiske planlægning, men med tegning og animation som læringsmedier – som læringsveje.

3. ANIMATIONSOPGAVE

Se "Min første film".

Sæt telefonerne op og vær sikker på, at man ikke kan se andet end baggrunden, når I går i gang med at tage billeder.

Til filmen skal I bruge en baggrund og sommerfuglene. Lad sommerfuglene flyve hen over baggrunden. Nogle kan flyve langsomt, andre hurtigt, og måske flyver de i cirkler. I kan få sommerfuglen til at flakse, hvis I vipper det ene sæt sommerfuglevinger op og ned, så man skiftevis kan se den malede side og kartonside. Hvis I både arbejder med glideflugt og flaksen, kan det se rigtig godt ud. Prøv jer frem, og find ud af hvad der virker bedst med jeres sommerfugle.

Der kan laves flere små film, men I kan selvfølgelig også lave en længere, hvor hele klassens sommerfugle flyver forbi.

TEGN MED PINDE

 IDÉ OG BILLEDER: Jane Susanne Andersen og Jane Bendix,
bestyrelsesmedlemmer i Børn, Kunst og Billeder

BAGGRUND

Opgaven tager udgangspunkt i den fransk-amerikanske kunstner Louise Desponts "bambustegninger". Despont er kendt for sine indviklede og næsten meditative tegninger af organiske mønstre. Hun arbejder primært med grafit og farveblyant på gamle regnskabsbøger, men har også lavet en række "Bamboo Drawings" – "bambustegninger". I disse værker bruger Despont bambus og snor til at skabe skulpturelle former, der minder om de komplekse og harmoniske organiske mønstre, der findes i hendes tegninger. Teknikken er inspireret af kunstnerens interesse for botanik og af arkitektoniske påvirkninger fra hendes familiebaggrund.

Desponts organiske "bambustegninger" ligner skeletter af insekter eller fluer, og i denne opgave skal børnene bruge pinde til at "tegne" insekter.

OPGAVEN

Som forberedelse vises nogle af Louise Desponts "bambustegninger" og billeder af fluer eller andre insekter. Der kan printes billeder af fluer og fluelarver, som børnene kan fortolke eller lade sig inspirere af.

Selve "tegningen" bygges op om en tynd rundstok, som bruges som midterakse og til at skabe balance med de forskellige pinde, der er til rådighed. Pindene sættes sammen med ståltråd eller snor. Der kan også bruges malertape. Børnene kan evt. arbejde sammen to og to.

Når "tegningen" er færdig, skal den hænges op.

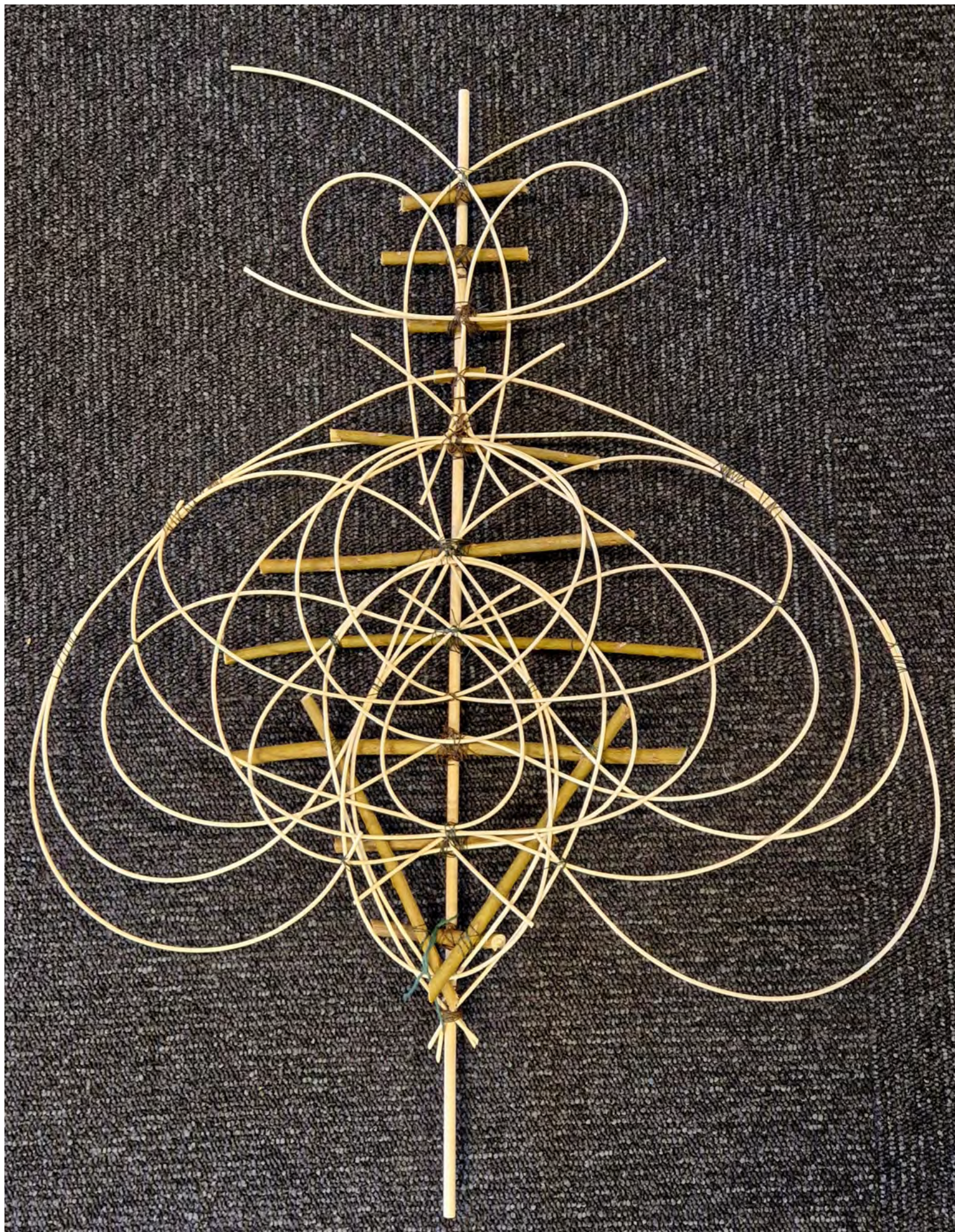
MATERIALER

- Rundstokke (L: 60 cm, diam. 6 mm)
- Pinde fra haven/skoven (L: 10-40 cm, diam. ca. 1-2 cm)
- Peddigrør
- Blomsterpinde
- Ispinde
- Ståltråd og evt. ståltrådspinde
- Snor og/eller garn
- Evt. malertape
- S-kroge (til ophæng)

REDSKABER

- Grensakse
- Bidetænger
- Sakse

Enorme blomster

IDÉ OG BILDER: Elin Daler, Nordseter skole i Oslo / Kunst og design i skolen

BAKGRUNN

Som kunst- og håndverkslærere er vi opptatt av at elevene må få kjennskap til mangfoldet av materialer og verktøy innen tegning. Vi vil at elevene skal finne sitt uttrykk og verktøy som inspirerer dem til å jobbe estetisk og kunstnerisk.

OPPGAVEN

Vi skal lage store blomster som sprenger formatet på papiret, ved bruk av tørrpastell og sorte ark i A3-format. Dette opplegget passer best for elever på 1. - 4. trinn.

Vi starter med å tegne et hovedmotiv sammen, hvor læreren modellerer steg for steg. Når motivet er på plass, skapes det rom for å jobbe fritt innenfor rammene – her kan de selv velge farger på blomst og bakgrunn.

Når de er ferdige med første bilde, ønsker de kanskje å gjøre det en gang til, på en litt bedre eller annerledes måte. Det er ofte en stor forskjell på elevens sluttprodukt hvis de på forhånd har fått se hvordan det kan bli, kontra en fri oppgave uten noen form for retning. Å tegne er en ferdighet som må læres – elevene må erfare for deretter å øve.

WISE TEKNIKKER

I løpet av denne økten kan det være fint med små avbrekk – da kan læreren for eksempel vise hvordan man skaper dybde ved bruk av farger. Vi henger store ark opp på tavlen og viser tegneretning, hvordan vi jobber frem dybde og snakker om farger som fremhever hverandre. Man kan også snakke om hvilke farger som kan passe som bakgrunn for blomsten. Det er fint om ikke blomst og bakgrunn har for lik farge, da vil det gå litt i ett.

KONTURER

Ofte tegnes konturer med sort farge, men her avsluttes det med å tegne konturer i hvit oljepastell. Det er interessant å se hvordan den hvite, tykke streken fremhever de klare og friske krittfarene i blomsten.

MATERIALER

- Tørrpastell
- Hvit oljepastell
- Sorte ark i A3-format

Fjaðrir Fjer

IDÉ OG BILLEDER: Sigga Dís, kunstner og billedkunstlærer

ANDRE FJER: Gréta Guðmundsdóttir – Fellaskóla / Hrafnhildur Gissurardóttir – Norræna Húsið / Magnea Þuríður Ingvarsdóttir /

BAGGRUND

På Billedkunstens Dag 2024 arbejdede en del skoler og andre institutioner i Island med det fælles tema "Fjer". Temaet var bl.a. inspireret af værker af den islandske billedkunstner Sara Riel. En del islandske kunstnere har lavet kunstværker relateret til vinger og fjer, f.eks. også Nína Sæmundsson.

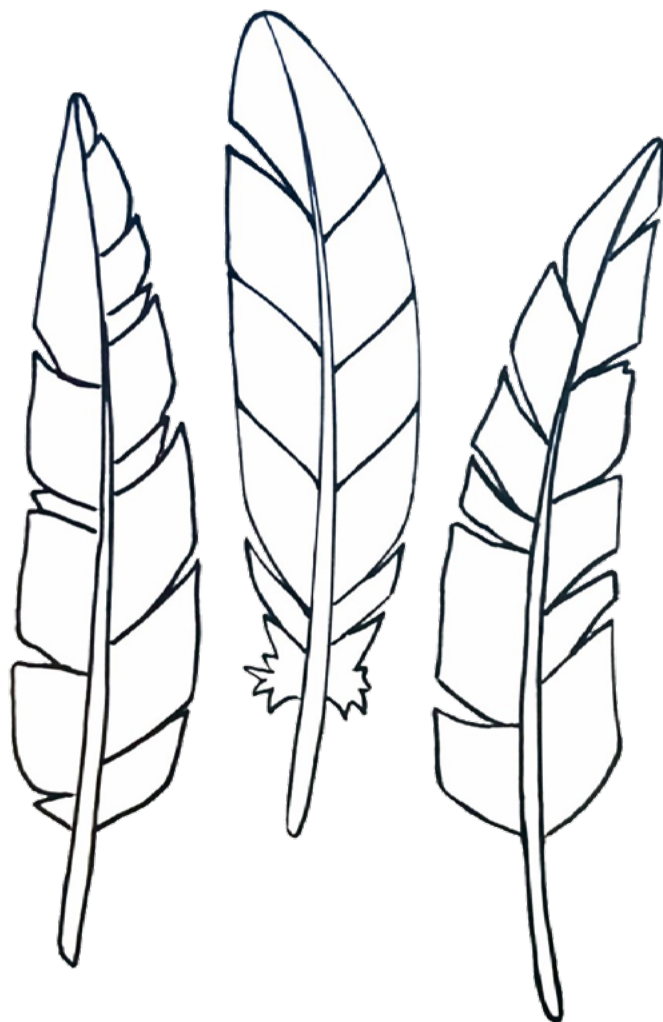
Sara Riel har bl.a. lavet det store vægmaleri *Fjöður* (Fjeren) i Reykjavík. Værket består af 43 fugle fra 23 fuglearter, som skaber en helhed – en fjer. I den øverste del af fjeren er der falke, og under dem kan man finde gæs, ænder og andre mindre fuglearter.

Idéen her er inspireret af Sara Riels vægmaleri og af den mexicanske kunstner Jorge Marins værk *Wings of Mexico*. Jorges vinger findes i ni eksemplarer i forskellige størrelser, og de rejser verden rundt til byer, der har det til fælles, at mange mennesker fra Mexico flyttede dertil på jagt efter et bedre liv. Lignende vinger er blevet lavet over hele verden. Drømmevinger, sommerfuglevinger, englevinger og endda levervinger.

Mange former for fjer:

På Billedkunstens Dag 2024 fik elever i 4. og 6. klasse på Fellaskóla i Reykjavík mulighed for at udforske temaet gennem billedkunst, naturvidenskab og islandsk. Målet med at kombinere fagene var at vække elevernes interesse og vise, hvor alsidig og kreativ billedkunst kan være. Eleverne skulle skabe deres egne kunstværker inspireret af fjer, og de brugte mange forskellige kunstneriske teknikker og materialer. De færdige værker blev bl.a. udstillet i Nordens Hus.

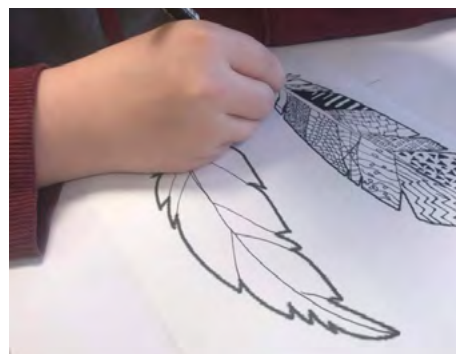
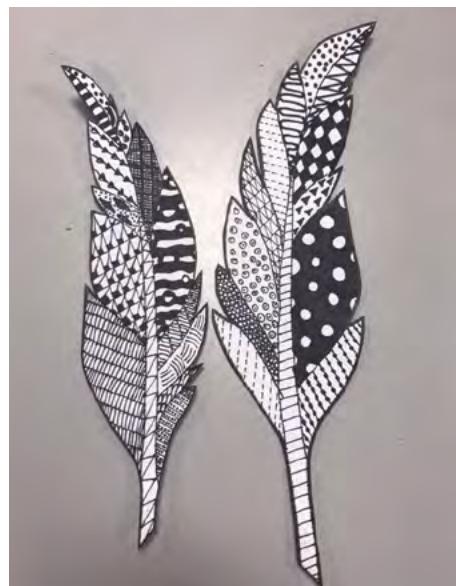
OPGAVEN

Opgaven er at dekorere en fjer med zentangle-mønstre. Hver elev laver en eller flere fjer, som sættes sammen til to store vinger i 'menneskestørrelse'.

- Hver elev vælger en fjer.
- Fjeren dekorerer med forskellige zentangle-mønstre i sort tusch.
- Når fjeren er færdig, klippes den ud.
- Alle fjere sættes op på en væg med lærertyggegummi (eller limes fast på et meget stort stykke papir), så de danner to vinger.
- Alle børn fotograferes foran vingerne.

VÆRKTØJ OG MATERIALER

- Fotokopier med forskellige omrids af fjer
- Eksempler på zentangle-mønstre (til inspiration)
- Sorte finelinere
- Sakse
- Lærertyggegummi

Sara Riel: Fjöður (2014)

Bultande hjärtan

Bankende hjarter

IDÉ OCH FOTO: Kristina Rilbe, bildlärare, Tyresö skola

BAGGRUND

Jim Dine är en amerikansk konstnär som arbetat i olika konststilar, bland andra popkonst och expressionism. Ett motiv han återkommit till är hjärtat som symbol – ”perfekt att sätta färg på” som han säger. Hjärtat blev för Dine en universell symbol som han kunde måla på och ett slags landskap där han kunde låta sin kreativitet blomstra. Den enkla formen av hjärtat gjorde det till en tom behållare för hans experiment och utveckling. Hjärtat som en symbol för kärlek speglade också Dines engagemang i den kreativa processen och hans kärlek till att skapa konst.

Se mer här:

https://en.wikipedia.org/wiki/Jim_Dine

Ett hjärta som alla kan göra, ung som gammal

Gör det till Valentins dag eller för att skapa gemenskap. Alla hjärtan blir tillsammans ett stort lapptäcke att pryda någon lokal. En uppgift som inte behöver ta lång tid att göra och som fungerar i många olika material.

OPGAVEN

- Pedagoger visar några av konstnären Jim Dines hjärtbilder, diskuterar färg och form.
- Visa hur man kan få fram volym, rörelse, belysning, skugga och blänk.

- Be de som skapar fylla ut hela pappret med färg.
- Be dem tona färger i varandra.
- Blanda färger med varandra.
- Be dem trycka olika hårt och lätt med pennan för att få olika stark färg, och lägg lager på lager med färg för att blanda och tona.
- Få fram ljus och skugga. Självskugga och slagskugga.
- Förstärk volymen genom att följa formen med pennans linjer. Försök få fram rörelse och glans.
- Be dem göra sin egen twist på hjärtat!

Alternativ till att arbeta ensam är att göra det till en samarbetsövning. Ge då de som skapar större papper och be dem jobba på samma hjärta. Blanda gärna människor som är olika erfarna bildskapare. Det är ett utmärkt sätt att visa varandra olika tekniker.

MATERIALER OG REDSKABER

Leta upp några bilder på Jim Dines hjärtan att visa. Förbered papper av olika färger i den storlek du vill använda. Oljekritor, torrpastell, tuschpennor, färgpennor, kritor, kol, målarmaterial.

EFTERBEARBETNING

Montera, klistra upp alla hjärtan tätt på stora papper och häng upp.